

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz kordva, vagy vidékre postán küldve
egy hóra 10 korona, negyedévre 30 korona,
fél évre 60 korona, egész évre 120 korona.

Szerkesztés és kiadókivatal: Szent István-tér 7. Telefon sc. 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Megyéspüspök megnyitója a Ker. Nők Szövetségének közgyűlésén.

— Maron István igazgató stenogramja. —

A közgyűléseket nem veszik nagyon komolyan, inkább a hűség vására bódéjának nézik, ahol folyik a bemutatkozás. Előben a bemutatkozásban nem is szokás nagyon hínni és úgy látszik az öreg, de híres Bismarcknak igazán van, aki azt mondta, hogy háromféle hazugság van: Nothlüge, ha valaki szükségéből hazudik, Gemeinlüge, ha valaki komisszársgóból és Statistiklüge, aki a statisztikájában hazudik. A statisztikában mindent ki lehet számítani. A közgyűléseket is oly bemutatkozásnak nézik, ahol mindent ki lehet mutatni; de én meg vagyok győződve arról, hogy minket nem úgy néznek. Mi nem akarunk bemutatkozni, hanem számot adni és nem is a nagyközönségnek, hanem a voltaképpen önmagunknak. Mi ezt a közgyűlést inkább nézésnek tartjuk. Mikor az ember tükörbe néz, azt látja, hogy voltaképpen, hogy néz ki. Hát hogyan néz ki a keresztény-nők szövetsége ő nagysága, mily mily baglyas a fej, hogy van kiöltözve? Ez azt nem hűségből kérdezzük, hanem hogy az ember javitsón önmagán, hogy a nagy célok tudatára ébredjen.

híhámozni, a nőnek mi a része. Új része, új hivatása, szükséglete és kötelessége van. Nem mi csináljuk ezeket. Van, aki azt gondolja, hogy most divat, hogy az asszonyok előlakojanak. Téves felfogás: nem maradnak a háztartás különben rendkívül fontos és a szociális tudományok által keletlen méltatott munkájában, mert ki kényesztülnek lépni az élet küzdőterére. Nincsenek ma elszigetelten, szentélyekben, hanem kilépnek, mert kisodortatnak az élet terére. Ezt nem peragrefusok csinálják, nem rendelet okozza, nem valami suffragette boglyas, fésületlen fejből pattant ki, ismétlem: ezt az élet diktálja, az élet vas törvényhozó szava, nem is törvény, hanem kiáltó szükséglet, melyet mindenki meghall, még az is, aki nagyot hall.

A nővilág ma egészen másképp van beleállítva a kulturvilágba, mint hajdan. Ha kérdezik, hogy voltaképp mi hozta ki ezt az új regisztert, azt mondjuk, nem csak a női psyche, amelyet mások nagyon is kiemeltek, hanem az éhség, a szükség, a nagy kényszer, amely a világra ráhegyezett és amely új erőket támaszt meg az emberiségnek.

belekapcsolódik az élet végének őszitőnével, amelyet nem tanul, amely sugárik agytól és szíveből — belekapcsolódik az élet lényezőibe. És ez a régi kultúra modern kifejezése.

A régi világban volt sok vér, germán vér, kelta vér, Afrikában az arabs és mór vér — a maga fajtában mind kitűnő. Ezzel a vérrrel fel lehetett locsolni, frissíteni a kultúrát, ma már úgy látszik, hogy vérrrel nem lehet, hanem kedéllyel, lélekkel, a női lélek sajátos műanszaival. Ezt nekünk be kell látnunk. Aki nem látja be, az egy elmaradt alak; nagyon tisztességes, derék nő lehet, de nincs a modern szótájon és a modern ígértyek fokán, aki szegényeszködik; hogy hát én én a régi divatot tartom. Isten mentsen, én nem akarom a családot megbolygatni, de az urna elé menni, a választásokban a nép asszonyait, akik szegényeszködik segíteni; nekik jó példát adni, a női kulturprobléma igényeit felbrazsítani kötelesség és ezáltal működésünk teljes sulyal esik bele abba a merlegbe, amelynek serpenyője nagy hiányt; a felértés és érzés hiányát mutatja.

En a szövetség első céljának ezt látom. Konstatálom és köszönetet mondok érte, hogy a keresztény-nők szövetsége ezt a célt jól megfogta, szolgálta, hogy világban megfelelt annak a jó véleménynek, mellyel felőle voltak.

a női léleknek kedves otthon teremtsenek. Mindezeket az érdekeket mi a keresztény nők szövetségében akarjuk szolgálni. De ven ezenkívül még másféle érdektünk és ezt első sorba teném: az egészségügy, az üdülés, az erők felrészülésének érdeke. Valamint Németországban és Ausztriában ezek az egyletek azon iparkodnak, hogy az üdülésre rászoruló tagoknak valamiféle lehetőséget nyújtsanak, úgy nekünk is ez a célunk, de kezdetben szerényen kell szolgálnunk. En azt gondolom, hogy sokan Balatonra vágyódnak és ha ott valamiféle otthon teremünk, milyáldás lesz; leányainknak, tisztviselőnőinknek, a munkában megviselt munkásnőinknek, ha néhány hétre elmehetnek Lubickóin és hervadó egészségüket helyreállítani. Vagy ha el akar valaki menni Tégre és ott üdülni, igaz, hogy ott a kommunisták mindent elraboltak, még a vánkosokat is, de hát majd csak lesz, ami szükséges) akkor magam leszek az első, aki felajánlom a kastélyt Kegyeteknek.

A harmadik cél, az a keresztény elveknél és a keresztény nagy érdekek felkarolása és szolgálata. Nem kell itt hosszasan meggyeráznom, hogy a kereszténység valami olyan, amit nem lehet kiolvasni könyvekből, nem lehet megtanulni a katekizmusból és bibliából, hanem azt meg kell tapasztalni. Az Irás

vannak-e még, nem szólnak, nem omlanak-e és hogy ami közösségünk, szövetségünk meg-
... a helyét, megadja-e és hogy mi legyen, hogy ezután minden tekintetben helytálljon.

Ha így nézzük ezt a közgyűlést, akkor mindenesetre van az egészen értelme. És hogy ezt az értelmet kimutassam, három nagy célt látok egyelőttünk előtt, amelyekre rá akarok mutatni és három irányban látom nagy törekvéseink utját.

Az első nagy cél az általános női kulturproblémáknak összesége, a második a mi különféle rétegeinknek gyakorlati érdekei és ezen érdekek kielégítése, a harmadik pedig a nagy keresztény kulturirány, amelyet egyelőttünkben szolgálni akarunk.

Ami az elsőt illeti, a nő világa egész más zónájába került az életemek 30-40 év óta. Valamint a tenger folyton hullámokat görgött, az élet is új problémákat ad. És ily probléma a női világ kulturproblémája: hogy a kulturában, vagyis mindabban, amit szellem, ész, szív, művészet, mesterség fog meg és akar

Az a női psyche, az a női lélek, szív, női kedély... női finomság, erkölcsi érzék mindenestére nagy hatalom, de nem ez toladott elő... hanem a kényszer, a kenyer, az éhség, az törte be az ajtaját a családi szentélynek és kényszerítette ki azokat a lappangó felkiismereti finomságokat, erkölcsi öröket, a kedély erőforrásokat, amelyeket a női kedélyvilág rejteget. Még a világáboru előtt is mennyit disputáltak arról, hogy legyen-e választó joga a nőnek, vagy ne legyen. Ki disputál, most erről. Ezen túl vagyunk. És mi okozta ezt, hogy ezen egészen túl vagyunk? Okozta a világáboru A világnak új anyagra van szüksége az élet anyagcseréjében, új építési anyagokat kell szállítani, kioldani az emberiség életbányáiból, amelyek anyagával felépít hesse az új világot. Neakun pláne szükségünk van új erőforrásokra Magyarországon.

Az egész világ számára új erőtelep a nővilág az emberiségnek a fele, a félnek ki nem használt egész lelke s az most

... a világban s minden társadalmi világban vannak különféle rétegek és ezeknek vannak érdekeik. Általában a világban egy ember csak egy betű, egy hehezet, az egyes emberek csak lélekzetek; erős és labba eső fellépése csak a tömegnek van. Semmit se lehet elérni szervezkedés, csoportosulás nélkül.

A nőnek: munkásnőnek, tisztviselőnőnek, leányoknak érdekeit meg kell védeni, mint szervezkedés által nem lehet előmozdítani. Az első ezen érdekek közül a gazdasági érdek. Ezt a gazdasági érdekét, amelyet az egyes el nem ér, szervezkedéssel, — gyűlöletes szót mondok — az osztályharc bizonyos nemével akarjuk elérni. Nem lehetünk meg nélküle, de legyen mindig a szociális gazdaság szemmel tartásával, a gazdasági érdek előmozdításával párosítva. Itt van továbbá a társulási, szórakozási, művelődési bajtársi érdek, hogy a nők: tisztviselőnők, munkásnők, a középosztály női valamiféle körökét alkossanak és azokban az eszmecserének, a szórakozásnak,

ben, a világ történelmi forgatagában, kataraktáiban: ott lehet megtapasztalni, mi a kereszténység. Ott óvig-szenvedtünk. A négy év előbb nagy szenvedés volt, de az csak kereszt volt, a hívő nemzetek szenvedése; az utolsó év az istentelenség és pokol volt és ebben megtanulhattuk, hogy a kereszténység nemcsak kegyelem, hit, hanem család, tisztesség, rend és nem anarchia, egy darab kendőzött menyország, ami, ha nincs köztünk, hát lenn látjuk magunkat a pokolban.

A falak a régiak maradtak, de az emberek kivetkőztek az emberiségéből és — állatiaságba öltöztek, baromságba, kegyetlenségbe és lettek emberek, akik ismét nem ismerték. Hol nincs eszmény, nincs világító csillag, az nem föld, hanem pokol.

Ebből látjuk, hogy a földet, házat, követ, közigazgatást bele kell akasztani az égbe, még a legközönségesebb életet is az ég tartja. Amint a földet a nap tartja úgy az anyagi világot a szellemi tartja fenn. Némelyek

Egyes szám ára 40 fillér.

Keresztény ne olvasson zsidó lapot!

azt mondják, hogy tisztességesnek is kell lenni. Nem úgy, hanem azt kell mondanunk, hogy nem lesz kenyérünk, ha nem lesz Istentünk, nem lesz házuk, nyugalmunk, ha nem lesz eszményi hitünk. Azért mondja egy híres angol író: „A legnagyobb szociális érdem az emberek hitre tanítani.” Mikor hitet mond, az egész erkölcsi-séget és tisztességet éri. Nincs társadalom tisztesség, becsület, hit nélkül; nincs emberiség, konyha, kenyér, nincs család, nincs gyermek. Hisz láttuk, hogy vetkőztették ki a gyermeket a gyermekségből, mikor a gyermeki tisztelt, szeretet és engedelmesség szálait elakarták vágni az anyai szivtől. Mi a hit: fides substantia sperandarum rerum. A hit alapja minden gyermekeknek, nemcsak az égi reményeknek, hanem a földieknek is. Amit itt akarsz remélni, gyermeked, szülőd, társadalmi békét, rendet, virágzást, nemzetet, hatalmat, erőt, mindennek szikla-alapja, egyedüli alapja az Isten szellemétől áthatott ember és emberség. Hála Istennek, hogy ez az irány a keresztény nök szövetségében védőket, hitvallókat talált. Azt mondhatnám, hogy ebben a városban a leggerincesebben, leghitvallóbban éppen a mi derék tanítónőink és tanárnőink, ezen egyességet tagjai viselték magukat. A gerinceségből a kereszténységnek oly felsőleges típusait adták számunkra, amelyek minden tisztelést megérdemelnek.

M. T. Közgyűlés, nekünk ezekben az irányokban kell haladnunk. Tehát először a női kulturbizottságokat kell felkutatnunk, másodsor a gyakorlati szükségüket, a társas és társa-

dalmi érdekeket, ezeknek szövetségi kiemelését és harmadszor a keresztény alapelveknek védelmét és tisztelést.

Felülten elismerésemet kell kijelentem a ker. nök szövetségének szolgálatait. Elismerésemet a politikai agitációért, elismerésemet a hitközségi agitációért, melyben az Oltáregylet és régi tiszteltemelők egyetelinkkel közösen dolgoztak.

Kérem Önöket, melyen tisztelt Hölgyeim és kedves Leányaim, álljanak bele a jelzett hármas munkába! Mikor Rómában nagy baj volt és a seregek bomladoztak, akkor: res ad triarios devenit, vagyis a mastra csapatok léptek elő. En nem azt mondom, mostanában, mikor az egész társadalom vajudik és vajudása nagy: res nom ad triarios, hanem: ad matres et filias nationum devenit.

Mindenki hivatva van kiállni és amit most a férfiak már nem bírnak, a keresztény úgy zászlóját diadalra vinni, segítsék el megosztani a nök. Ha minden nő törekszik megütni a keresztény és nemzeti törekvések mértékét, ha mindenki helyén állónak akar bizonyulni, és én meg vagyok győződve, hogy ez az akarat halja át az egész keresztény nök szövetségét, ha ily szellemmel átitott sorok állnak a keresztény férfi mellé, nem kételkedem, hogy a győzelem ölnökbé hull s ezzel az áldással: hogy úgy legyen, — közönytől a jelenlévőket és a közigyűlést megnyitom.

Aki eredményesen akar hirdetni, az lapunkban hirdet, mert Szekesfehervárott és környékben a legeljedettebb lap a „Fejérmegyei Napló.”

Felhívás.

Megbízható jelentések érkeztek hozzám arról, sőt újságközlemények is bizonyítják, hogy az idegen megszállás által teremtett helyzettel visszaélve az ország egyes lakosai, idegen hatalmakat a belügyeinkbe való beavatkozásra szólítanak fel, ellenesetben újabb ferradalommal fenyegetőznek és a rend őrnek, a nemzeti hadseregnek szervezését valóban feljelentésekkel, denuntiációkkal akarják megakadályozni.

Mások idegen csapatokat az országban való maradásra, sőt a meg nem szállt területek megszállására iparkodnak szóval, írásban vagy cselekedeteikkel rábírn. Akadnak olyanok is, kik odáig vetemednek, hogy Magyarország — életképtelenségét hazudva, az ország teljes feldarabolása és végleges megsemmisítése érdekében próbálnak hangulatot csinálni. E cselekmények közös oka ismeretes, elkövetői szabadulni szeretnének eddigi büntetlennél művelt gaztetteik következményei s a magyar igazságszolgáltatás szűfő karja elől.

E büntetlek erkölcsi megítélését a nemzeti elötre ébredt lelkiismeretere hívva figyelemzetek mindenkit, hogy az 1878. évi V. t. (Pbt.) hazaárulás és fegyveres hadereje elleni bűncselekmények elkövetőivel szemben a legszigorubb büntetéseket tartalmazza és ilyenek az igazságszolgáltatási hatóságaink által a legszigorubbban fognak megtoroltnai, mely megtorlások ha eddig késétek, is nem fognak elmaradni.

Horthy Miklós st. fővezér.

A zsidók célja.

Kaptuk a következő röpiratot: Kivonat a „Star Polska” lengyel zsidó lapnak 1912. március hó 20 iki, egy cíonista gyűléséről szóló utasításából.

„Testvéreink az Izraeliátk már a 19 század kezdete óta küzdenek azért a világhatalomért, amit maga Isten ígért Ábrahámnak.

Eddig a kereszt úralkodott a zsidók felett, akik a világ minden zugában szételözve legkegyetlenebb üldözéseknél voltak kitéve. Most már remélhetünk. Izrael népe napról-napra gazdagabb, hatalmasabb lesz. Azok az országok, melyekben a zsidók szételözöttek, lassan-lassan a zsidók hatalmába kerülnek.

Nekünk zsidóknak sikerült a világbörze leghatalmasabb központjait a kezünbá venni. A nagytőke felett mindenütt a zsidóság rendelkezik. Az összes államok úgy elvannak adósáva, hogy kénytelenek bányáikat, gyáraikat, vasutáikat lekötöni a zsidóságnak. Még csak azt kell elernünk, hogy a földirtokok is teljes zsidó kézre kerüljenek, főleg a nagy latifundiumok. Ha ezek zsidókézzé kerülnek, akkor a hatalom mellét, ami természetek fogyasztó keresztény munkások: kétszeres-jövedelmet fognak nekünk hajtani. Ha már hatalmak vagyunk.

Mondhatná valaki, hogy sokan kikeresztelkednek. De ez csak a mi hatalmunkat szolgálja, mert az igazi zsidó sohasem szűnik meg zsidó maradni.

Ha kitartunk elfog jönni az az idő, mikor a keresztények szerelmének zsidókká lenni, de akkor a hatalmas zsidóság un-

TÁRCA.

A Kunizmus. (Kohaizmus.)

Marx, Lassale és Engels alkották egy apaállatot, mely hivatal lett volna az egész világot újra nem-

beállítani, a világ minden részét eluralmáskoztatni, sőt a munkások nagy része bálványként imádtá a tökéletes lényt, mely újra fogja nézteni a világot. De trionálták az Isten, és nagyhangon énekeltek: „A föld fog sarkából kidőlni.”

Lenin és Kun Béla kiváló csodőrösök, elővezették az apaállatot az elméletek istállójából, hogy a gyakorlatban megkezdje működését. Jelentették azonban nekik, hogy a mén nem működik és a felüleles zsidók még mindig nem vették észre, hogy a tökéletesnek vélt imádot és bálványozott apa állat nem mén, hanem herélt. Tévedésből éppen csak azt hagyták ki belőle a nagy alkotók, ami a méné teszi.

Kun Béla méltóságos haragra lobbant az eset miatt, de hivatkozással a tanácsköztársaság rendeltetére: szigorú utasítást adott ki, hogy kényszerkannak alá kell venni a mén, mert csak annak van joga élni, aki dolgozik. Ha mégsem akar, hát itt a proletár ököl, ott vannak a Leniniek, ott a vörös terror, hát íssék, amint ütötték is, végre beledőglött, de apaállat nem lett.

Körülbelül ez az előképe a Marx-féle elméletnek, melyet Lenin és Kun gyakorlatban akartak meg-

valósítani, mert a magántulajdon kihagyásával tervezett közgazdaság egy született ökörhöz hasonlatos.

Marx, Lassale és Engels elméletét, Oroszországban Lenin, Magyarországban pedig Kun Béla akarták gyakorlatilag — megvalósítani.

„Kun Béla a munkások nagy részét bálványként imádtá a tökéletes lényt, mely újra fogja nézteni a világot. De trionálták az Isten, és nagyhangon énekeltek: „A föld fog sarkából kidőlni.”

Lenin és Kun Béla kiváló csodőrösök, elővezették az apaállatot az elméletek istállójából, hogy a gyakorlatban megkezdje működését. Jelentették azonban nekik, hogy a mén nem működik és a felüleles zsidók még mindig nem vették észre, hogy a tökéletesnek vélt imádot és bálványozott apa állat nem mén, hanem herélt. Tévedésből éppen csak azt hagyták ki belőle a nagy alkotók, ami a méné teszi.

Kun Béla méltóságos haragra lobbant az eset miatt, de hivatkozással a tanácsköztársaság rendeltetére: szigorú utasítást adott ki, hogy kényszerkannak alá kell venni a mén, mert csak annak van joga élni, aki dolgozik. Ha mégsem akar, hát itt a proletár ököl, ott vannak a Leniniek, ott a vörös terror, hát íssék, amint ütötték is, végre beledőglött, de apaállat nem lett.

ember, akinek az ásó a kapa a sajtója; az a cigány, akinek a hegedű, a klarinét, a bőgő, vagy a cimbalom” a sajátja, minthogy a munkaképességén kívül megvan az eszköze, mellyel munkáját elvégezheti már mind nem proletár többé, hanem burzsu.

„Kun Béla a munkások nagy részét bálványként imádtá a tökéletes lényt, mely újra fogja nézteni a világot. De trionálták az Isten, és nagyhangon énekeltek: „A föld fog sarkából kidőlni.”

Lenin és Kun Béla kiváló csodőrösök, elővezették az apaállatot az elméletek istállójából, hogy a gyakorlatban megkezdje működését. Jelentették azonban nekik, hogy a mén nem működik és a felüleles zsidók még mindig nem vették észre, hogy a tökéletesnek vélt imádot és bálványozott apa állat nem mén, hanem herélt. Tévedésből éppen csak azt hagyták ki belőle a nagy alkotók, ami a méné teszi.

Kun Béla méltóságos haragra lobbant az eset miatt, de hivatkozással a tanácsköztársaság rendeltetére: szigorú utasítást adott ki, hogy kényszerkannak alá kell venni a mén, mert csak annak van joga élni, aki dolgozik. Ha mégsem akar, hát itt a proletár ököl, ott vannak a Leniniek, ott a vörös terror, hát íssék, amint ütötték is, végre beledőglött, de apaállat nem lett.

Körülbelül ez az előképe a Marx-féle elméletnek, melyet Lenin és Kun gyakorlatban akartak meg-

ból kellett felvenni kiegészítéssel, akik nem nagyon szívesen vállalkoztak a kétes értékű tisztségre. 2300 ember közül tehát 23 mondjuk tipikus proletárt akadt, tehát az ilyen mondva csinált proletár 1 százalék. Képzelték-e, hogy ezen minimum 1 százalékos kisebbség nélkülözhetetlen a parlamentnek, hogy a sokszor jelentéktelen kisebbség fölött.

A burzsu szó francia eredetű és polgári jelentéssel jött először ki, hogy idegen szóval jelölt az olyan fogalmakat, amelyek népszerűek és amelyeket népszerűtlennek csak tenni és az ilyen módon csalárdul magához észmetni azokat, akiket tulajdonképpen hálójába akar keríteni, minf a pök a legyeket, hogy azután kiszípolozza a véruket. Ezért használták a proletár, burzsu, gajdesz stb. kifejezéseket. Ha azok, akiket proletároknak neveztek a burzsujt kívánságára csakugyan ütötték volna, úgy elsősorban önmagukat kellett volna fejbeverniök, mert mint fentebb kimutattam, proletár nincs, legfeljebb „percent, a többi mind burzsujt.

Hasonlóképpen mint a proletárdiktatúra bangoztatása, zsidó knif és szédelés az osztályharc hirdetése a burzsu és proletár között, mert itt éles váfasz fal nincs, sőt niveau különbség sincs. Az eddigi társadalomban a proletár és burzsu egymásba folyt, ma nem volt valakinek vagyona, proletár volt; kolnap szerzett vagyont, burzsu lett, holnapután elvesztette megint proletár lett. Hol van itt azon

